

Løbet af 5 Aar at bortsælge omtrent 70 Tdr. Land aarligt eller i alt ca. 350 Tdr. Land af Hovedgaarden Faurholm. Jeg tør antage, at det er Hensigten at realisere disse Arealer omtrent i Lighed med, hvad der er realiseret i indeværende Aar fra Hovedgaarden Trollesminde, og jeg vil hertil gøre en Bemærkning. Efterhaanden som Udstykningen til Husmandsbrug udvikler sig yderligere, viser det sig, forekommer det mig, at disse Lodder ere for smaa til, at de, der komme i Besiddelse af dem, kunne føre en nogenlunde selvstændig Tilværelse, særlig efterhaanden som Antallet vokser paa de enkelte Steder. En meget stor Del af disse Smaafolk er nemlig nødt til at tjene noget paa en eller anden Maade udenfor den Bedrift, de ere komne i Besiddelse af. I Hillerød og Omegn er der allerede fra ældre Tid et ret betydeligt Antal af saadanne smaa Ejendomme, hvis Besiddere ved at holde en Hest søge Fortjeneste udenfor Driften af deres Jordlod, og naar Antallet af disse Smaafolk vokser yderligere, bliver Konkurrencen om disse Erhverv efterhaanden saa stor, at Lejligheden til at tjene noget ad denne Vej bliver ret lille. Dette har til Følge, at det er vanskeligt at friste Tilværelsen paa saa smaa Lodder, som en Del af disse er.

Sagen har ogsaa den Side, at disse Beboere ere svage Skatteyderere i de respektive Kommuner. De kunne kun bære en forholdsvis meget ringe Skat til den paa-gældende Kommune, hvori de have deres Ejendom beliggende, men de paaføre Kommunen forholdsvis betydelige Byrder, idet de befolke Skolerne og medføre Udgifter ogsaa paa anden Maade. Jeg henstiller derfor til den meget ærede Landbrugsminister at tage under Overvejelse, om ikke den planlagte Udstykning maa foregaa saaledes, at Lodderne blive noget større, idet saa de, der komme i Besiddelse af dem, efter min Formening lettere kunne friste Tilværelsen.

Da vi i sin Tid her paa Rigsdagen begyndte at behandle Spørgsmaalet om Udstykning til Husmandslodder, husker jeg, at der af en — jeg husker ikke hvem — blev brugt det Udtryk overfor dem, der ønskede, at Lodderne skulde være nogenlunde store, om det ikke var bedst at give de vedkommende en hel Bondegaard. Dette Udtryk blev den Gang brugt i Spøg, men jeg tror, at nærmere overvejet indeholder det en ikke ringe Alvor, og jeg vil ikke vige tilbage for at udtale den

Mening, at rent samfundsøkonomisk set vil det være fordelagtigst, at saadanne Gaarde som Faurholm og Trollesminde i Hovedsagen blive udstykkede i Bøndergaarde af nogenlunde antagelig Størrelse. Det vilde skabe Plads for Beboerne, der kunde føre en ikke alt for trang Tilværelse, og det vilde tillige give de Husmænd, som allerede ere der, Lejlighed til Fortjeneste udenfor Bedriften af deres smaa Lodder. Jeg beder, som sagt, den meget ærede Landbrugsminister om at tage denne Henstilling under Overvejelse.

Af den ærede Ordfører blev ret udførligt omtalt Spørgsmaalet om de Sikringsforanstaltninger ved Skallingen, der findes omtalte i en Skrivelse til Finansudvalget under Nr. 144 i Betænkningen. Jeg kan ikke undlade som Fortsættelse af, hvad jeg sagde ved Tillægsbevillingslovsfor-slagets 1ste Behandling at gøre nogle Bemærkninger om dette Spørgsmaal. Det forholder sig fuldkomment rigtigt, som den ærede Ordfører har sagt, at hele dette Beløb af 164,900 Kr., der allerede er bevilget, og de 7,700 Kr., der søges her, ere fuldstændig spildte, Beløbet er kastet bort, spildt til ingen Nytte. Det er meget beklageligt. Jeg vil ikke sige andet derom, end hvad jeg allerede sagde ved 1ste Behandling, at det er en af de Fejltagelser, en saadan Institution som Vandbygningsvæsenet kan komme til at gøre sig skyldig i. Givet er det, at man har taget fejl af Naturforholdene her, man har ikke været opmærksom paa, at den Dæmning over Hobodybet, hvorom der her er Tale, skulde kastes over et Vand, hvor Bunden er meget løs og altsaa let kan give Lejlighed til en Underskæring, efterhaanden som Dæmningen bliver ført op. Det er gaaet her, som vi, der i vor Ungdom have været delagtige i Tørveskæringsarbejde, vide, at naar Bænken vælter ind i Tørvegraven, styrter den ikke forover, den kommer agende paa sin Bagdel, idet Vandet ved sit Tryk, der er stærkest for nedden, trykker den ind paa en saadan Maade, at Vandet styrter ind under den fra nedden af. Det er det, som her har gentaget sig Gang efter Gang under Arbejdet for at gennemføre denne Dæmning over Hobodybet. Det viser sig af de Akter, her foreligge, som ere komne i Finansudvalgets Besiddelse og som jeg ved Ordførerens Velvillie har haft Lejlighed til at gennemlæse, at det er gaaet saaledes til.

Jeg mener imidlertid, at Vandbygningsvæsenet ved at undersøge Forholdene havde maattet kunne danne sig en For-